

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **A. M. S.**
zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem AK se sídlem Praha 2,
Vinohradská 22

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR se sídlem v Praze 7**
Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2017, čj. OAM-162/LE-LE21-ZA08-2014

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalovaný správní orgán vydal dne 17. 3. 2017 rozhodnutí, kterým neudělil žadateli mezinárodní ochranu podle §§ 12 – 14b) zákona o azylu.
- 2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí popsal obsah žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, podrobně i obsah sdělení, která žalobce učinil v průběhu pohovorů a seznámení se s podklady, které žalovaný shromáždil za účelem posouzení jeho situace v zemi původu. Tyto informace jsou uvedeny na str. 6 a 10 žalobou napadeného rozhodnutí.

V jednotlivých pasážích rozhodnutí pak žalovaný odůvodnil, proč žalobce nesplňuje podmínky jednotlivých ustanovení zákona o azylu, jak uvedeny v bodě 1.

II. Žalobní námitky

3. Ve včasné žalobě žalobce namítal porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a v ustanovení § 2, 3, 50 a 68, tedy, že žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Namítal, že splňuje podmínky § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu, uváděl též porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a čl. 3 Úmluvy proti mučení. Soud žalobci ustanovil zástupcem Organizaci pro pomoc uprchlíkům, která posléze k výzvě soudu žalobu doplnila.
4. Jako první žalobní bod žaloba poukazuje na to, že žalobce je obětí mučení a sexuálního násilí, byl v minulosti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a má důvodný strach z pronásledování z důvodu zastávání určitých politických názorů. V Etiopii byl na něho vydán zatykač za přípravu protivládních demonstrací. K tomu pak uvádí, že žalobce byl v Etiopii opakovaně vězněn, během věznění byl brutálně mučen, vč. sexuálního násilí a byl pronásledován z důvodu podpory odluky státu od církve, podpory opoziční mládežnické politické strany Blue Party a následně za podporu a aktivní zapojení do opoziční politické strany Ginbot 7. V zemi mu hrozí zatčení, výslech, týrání a smrt. Žaloba dále poukazuje na to, že žalobce doložil řadu důkazních materiálů, vč. zatykače vydaného na svou osobu pro podporování protivládních aktivit, dvě podrobná vyjádření, k tomuto však žalovaný vůbec nepřihlédl. Od mládí podporoval politickou stranu mládeže Blue Party, souběžně byl zapojen do organizování veřejných setkání zaměřených na odluku státu a církve. Nesouhlasil s postojem vlády, která přinutila všechny náboženské představitele k loajalitě vůči vládě. Poprvé byl v r. 2011 zatčen na 6 dní, když pomáhal při organizování shromáždění s tématem církevní odluky. Během věznění s ním bylo nelidsky zacházeno, nedostával jídlo a byl v přeplněné cele – 25 – 30 mužů. Po týdnu se za něj museli dva lidé zaručit, že již v uvedených praktikách nebude pokračovat a byl propuštěn. Po etiopských volbách v r. 2012 se účastnil protestů, během nichž vyjadřoval nesouhlas s vládní manipulací s výsledky voleb. Protesty byly brutálně potlačeny, během nich přišla o život žalobcova sestra. Žalobce dále distribuoval informační materiály strany. Ukončil vysokoškolská studia a začal pracovat ve státním sektoru, v oddělení ochrany veřejného zdraví. V té době tak nemohl ve státním sektoru veřejně deklarovat podporu opoziční straně Blue Party, nicméně jeho zaměstnavatel se do jeho zapojení do opozičních aktivit dozvěděl, jeho kancelář byla prohledána starostou a dvěma pracovníky ostrahy a byly nalezeny informace prokazující jeho distribuci informačních materiálů Blue Party. Byl zatčen, eskortován do věznice Sendafa a během zatčení byl mučen a podroben sexuálnímu násilí, svázali mu ruce, dali ho do vody, mlátili do penisu elektrickou tyčí, mlátili ho, ležel nahý na břiše, nebyl schopen chodit, pouze ležel v bolestech. Poté ho nutili k 1000 sedům lehů, byl ponechán v cele několik týdnů a opět mučen, nikdy nebyl ošetřen lékařem. Poté, co byl zcela zesláblý, byl donucen podepsat dokument, že se již nebude zapojovat do protivládních aktivit. Po dvou měsících byl propuštěn a vyhledal lékařské ošetření, byl 4 dny hospitalizován v důsledku popsaného mučení. Má jizvy a trpí i psychicky. Během věznění byl propuštěn z práce, poté začal pracovat v nevládní organizaci, zaměřené na pomoc a prevenci HIV. Brutalita, kterou žalobce zažil během věznění, ho motivovala k ještě většímu politickému zapojení v opozici.

5. Nadále žaloba odkazuje na písemné vyjádření žalobce z 30. 11. 2016, o tom, jak se orientoval v hnutí Ginbot Savad, setkával se s jeho konkrétním členem, který mu předával elektronické kopie a tištěné materiály a které žalobce distribuoval dále. Hnutí fungovalo na principu buněk, žalobce byl součástí jedné o 4 osobách a měl přidělované úkoly. Někteří představitelé hnutí jsou v zemi věznění, většina vedení uprchla do zahraničí. Vedoucím představitelem hnutí je prof. Birhanu Nega, žijící v USA. Žalobce vycestoval v r. 2013 z vlasti do ČR na promoci známého, nepodařilo se mu zdržet déle a doufal, že lze režim v zemi původu změnit na demokratický, proto se po týdnu vrátil. Ihned po návratu mu ale telefonovala pronajimatelka bytu s tím, že ho hledali tři muži vč. policie a bezpečnostní služby, měl strach, že ho opět uvězní, ukryl se u strýce. Pronajimatelka mu poté sdělila, že dveře byly vypáčeny a byl zkonfiskován jeho laptop, flash disky a CD nosiče, na kterých měl dokumenty hnutí Ginbot 7. Žalobce se obával, že by mohl být zadržen, vycestoval proto neoficiální cestou. Politický názor žalobce, na základě něhož byl vystaven pronásledování, je uplatněním politického práva a svobody ve smyslu čl. 19 a 20 Všeobecné deklarace lidských práv. Dále žaloba poukazuje na to, že ze všech žalovaných shromážděných podkladů vyplývá příkrá kritika brutálního policejního násilí, páchaného na zastáncích opozičních politických názorů – viz jednotlivé odkazy na podklad Amnesty International, MZV USA, UNHCR, Human Rights Watch.
6. Dalším bodem žaloby je námitka důvodných obav z pronásledování pro zastávání určitého politického názoru. Žalobce se obává, že v případě návratu do vlasti by se opět stal terčem pronásledování, odkazuje na nejaktuálnější zprávu Amnesty International – Ethiopia 2016/2017, hovořící o brutálním potlačení opozice, masovém zatýkání, mučení a nelidském zacházení a porušování práva na svobodu shromažďování a práva na informace. Zpráva hovoří o vyhlášení výjimečného stavu v návaznosti na eskalaci politicky motivovaného násilí dne 9. 10. 2016. Žalovaný poukazuje na rozporný údaj o členství v hnutí Ginbot 7, žalobce se však srozumitelně vyjádřil, organizační struktura hnutí je jiná než v českých politických stranách, podobá se spíše určité síti. Jedná se o členské buňky o 4 osobách, to, že se žalovaný se strukturou hnutí neseznámil, nemůže vést k tíži žalobce. Dále žaloba poukazuje na nesnadný převod dat mezi evropským a etiopským kalendářem, kdy dle vzorce se jedná přibližně o 7 let a 8 měsíců rozdílu, etiopský kalendář má jiný počet měsíců. Tyto nepřesnosti proto nemohou být považovány za stěžejní. Stěžejní není ani doba týdnů jeho uvěznění, když byl v jeho průběhu mučen, svoji výpověď však podpořil kopií zatykače na svoji osobu, kde je důvod jasně uveden a dokumentem o zastavení pracovní činnosti. Tyto však žalovaný nehodnotil. Žalovaný bagatelizoval situaci žalobce tím, že uvedl, že se poté zapojil do běžného života, zákonné termíny „uplatňování politických práv a svobod“ a „zastávání politických názorů“ omezuje na úzce vymezenou podobu zapojení v politické straně. Žalobce však aktivně podporoval opoziční politickou stranu, za to byl vězněn a mučen, což představuje zastávání politického názoru. To pak žalovaný i připustil odkazem na rozhodnutí NSS ze dne 7. 6. 2006, čj. 3 Azs 207/2005. Zde se však dále jedná o oprávněný postih státu teroristického separatistického hnutí, a pokud měl žalovaný na mysli, že toto hnutí takovým je, ač o tom nejsou žádné poznatky ze světa, měl postupovat dle § 15 odst. 1 zákona o azylu.
7. Žalobce je obětí mučení a je ohrožen nebezpečím vážné újmy dle § 14a písm. b) a d) zákona o azylu. Česká republika je vázána Úmluvou proti mučení, jejíž definici mučení žaloba cituje, s tím, že úmluva umožňuje národnímu zákonodárství definovat mučení

šířeji, nikoliv úžeji. Z tvrzení žalobce lze vyvodit, že se jednalo ze strany státních orgánů o úmyslně působené fyzické a duševní utrpení, s cílem získat informace či přiznání, či ho potrestat za politickou činnost. Je tak nesrozumitelné, na základě čeho dospěl žalovaný k závěru, že žalobci nehrozí mučení. Zprávy takovou situaci popisují, úprava v zemi původu umožňuje uložení trestu smrti a Amnesty International upozorňuje na zneužívání protiteroristických zákonů na pronásledování opozice, praktiky mučení zadržených stoupenců Ginbot Savad po dobu výslechu. V případě nuceného návratu žalobce do země původu by tak dle žaloby ČR porušila čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, tedy zásadu non-refoulement. K žalobě pak byly přiloženy zprávy z webových stránek o situaci v Etiopii.

III. Vyjádření žalovaného

8. Správní orgán reagoval na žalobní námitky písemným vyjádřením ze dne 25. 8. 2017. V úvodu svého vyjádření popsal žalobní námitky obdobně, jak učinil soud v bodech 3 – 7. Dále uvádí, že s těmito nesouhlasí, žalovaný vzal při svém rozhodování tvrzené skutečnosti v úvahu a též k nim přihlédl. Shromáždil adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu, vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Přijaté řešení reaguje na konkrétní okolnosti případu a je patřičně odůvodněno, důvody pro udělení azylu nebyly shledány, a to ani pro udělení doplňkové ochrany.
9. Výpověď žalobce žalovaný nepovažuje za konzistentní, obsahuje řadu nesrovnalostí, pro které nemohla být akceptována jako věrohodná a přesvědčivá, a to ani s přihlédnutím k odlišnému kalendářnímu systému v Etiopii a ČR. Žalobci byl přitom poskytnut dostatečný prostor vysvětlit a uvést na pravou míru nesourodé informace, které v průběhu řízení uváděl. Odpovědi žalobce však do situace nevnesly potřebné zdůvodňující vysvětlení. Žalobce byl v ČR již jako turista – zde žalovaný odkazuje na dvě jeho odpovědi – jednak řekl, že v r. 2009, pak ale, že v r. 2013 a v žádosti doslova uvedl: zkoušel jsem, jestli jsou možnosti tady zůstat, ale nebyly, tak jsem se vrátil zpět do Etiopie. Možnost zařadit se žádostí o mezinárodní ochranu do azylové procedury měl tedy žalobce zcela jistě již při své předchozí zdejší přítomnosti, opětovný návrat do vlasti rovněž proto nepřidává na přesvědčivosti jeho tvrzením o naléhavosti prezentovaných důvodů a palčivosti vyslovených obav.
10. Žalovaný dále odkazuje na obsahy protokolů z pohovorů, kdy žalobce uvedl, že byl členem strany Ginbot 7 od r. 2013 a uvedl motiv svého vstupu do ní. Dospěl k závěru, že vláda v zemi se nedá změnit mírovou cestou či politickou dohodou, byl si vědom, že strana usiluje o změny systému v zemi za použití všech nástrojů, včetně násilí, poukázal na výcvik ozbrojené složky strany v Eritrei. Jinými sděleními však své členství ve straně popřel, jeho výpověď i v dalších souvislostech obsahuje natolik vzájemně nesourodé informace, že závěr o nevěrohodnosti považuje žalovaný za opodstatněný a podložený obsahem spisu. O uvedené problematice jasně hovoří mnohá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a v této souvislosti odkazuje žalovaný zejména na čj. 7 Azs 21/2012 ze dne 23. 8. 2012 – „váhavé, vyhýbavé či nepřesné informace, které navíc žadatel v průběhu řízení ještě mění, jsou v závěru při porovnání s objektivními informacemi chápány jako účelové, nevěrohodné a pro azylové řízení nedostatečné“, ale např. i na čj. 6 Azs 386/2004 ze dne 18. 1. 2006, či 6 Azs 139/2016 ze dne 23. 11. 2016, či čj. 9 Azs 1/2013 ze dne 20. 6. 2013.

11. Žalobcem předložené materiály z průběhu řízení žalovaný nepominul, vyjádřil se k nim, odkazuje v tomto na str. 11 svého rozhodnutí, kde poukazuje na důvody svého postupu ve vztahu k jednotlivým doloženým materiálům. Je přesvědčen, že vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, a že žalobce nebyl zkrácen na svých právech. Vysvětlil, proč nepřistoupil k překladu zpráv neziskových organizací z angličtiny, vyjádřil se k písemnostem, jimiž žalobce dokládal absolvované školení a své pracovní zařazení a s odkazem na str. 8, 9 a 11 uvádí, že se vypořádal i s doloženým nedatovaným videozáznamem zachycujícím žalobce v průvodu, i jím doloženým zatykačem.
12. Žalobcova situace byla individuálně zhodnocena i v souvislosti s tvrzeným nebezpečím vážné újmy, odkazuje na jednotlivé pasáže ve svém rozhodnutí, i na to, že na str. 13 nebyl pominut ani vyhlášený výjimečný stav v zemi. Žalovaný je přesvědčen o správnosti svých závěrů a navrhuje zamítnutí žaloby.

IV. Zhodnocení věci krajským soudem

13. Krajský soud předně uvádí, že žalobcem předestřené články (viz shora) přeložil do českého jazyka a tyto citoval v průběhu soudního řízení. Popisují vesměs nedobrou situaci ve věznicích, kde student popsal spoutání na samotce, novinář držení ve vězení až do ochoty podpisu přiznání, dále pak z r. 2014 zadržení opozičních osob a odepření přístupu k nim, držení novinářů a blogerů dle protiteroristického zákona.
14. Soud jednal ve věci žalobce dne 24. 9. 2018. Žalobce uvedl, že situace v zemi původu se nijak nezlepšila, má naopak zprávy o tom, že v současnosti tam bojují etnika mezi sebou a z těchto konfliktů je odhadem 5 tisíc lidí nezvěstných, přesné statistiky nikdo nezveřejňuje. Taková situace je na celém území, nejen tam, kde býval, má zprávy od příbuzných i kamarádů. Je přesvědčen, že nebezpečí, o kterém hovořil, pro něho i nadále trvá. Jeho zástupce pak odkázal na podrobné doplnění žaloby, připomněl, že lze těžko předpokládat, že žadatelé přijedou vybavení listinami o hrozícím nebezpečí, je spíše na místě je řádně vyslechnout a jejich tvrzení porovnat s podklady, které žalovaný shromáždí. Z uvedených materiálů je pak potřebné vyvodit pravděpodobný odhad situace, což se v daném případě nestalo. Věc žalobce se poněkud vymyká jiným žadatelům z Afriky, žalobce netvrdil, že byl nějaký vůdce, uváděl vcelku věrohodně svůj příběh a svůj podíl v opozici proti etiopské vládě. Každý takový pohovor je pro žadatele stresující a náročný, jistě tvrdil, že byl pronásledován a pokud žalovaný dospěl k závěru, že nikoliv, měl v řízení pokračovat. Žalovaný neměl zprávy o tom, že země je bezpečná, naopak, ze zpráv plyne, že tomu tak není, z rozhodnutí nijak neplyne, proč by příběh žalobce měl být nepravdivý, neměl již ale jiné prostředky, jak svá tvrzení dokázat. Je navrhováno zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.
15. Pověřený pracovník žalovaného považoval použité informace za dostatečně aktuální, bylo rozhodováno na jaře 2017, pokud by se významně situace v zemi původu změnila, bylo by nutné posoudit všechny okolnosti nové žádosti. Z napadeného rozhodnutí pak považuje za patrné, že nevyslovuje nepravdivost žalobcova příběhu, uvádí, proč nesplňuje podmínky, případně se s jeho tvrzením neztotožňuje. Není úlohou žalobce, aby svá tvrzení prokazoval a v napadeném rozhodnutí ani nic takového nestojí. Pouze odkazuje na rozpory, což představuje v případě žalobce jím tvrzená zatčení a jejich doby. Žalovaný je přesvědčen, že zjistil skutkový stav věci podrobně, události, kterých se týká příběh, jsou v něm vyjádřeny. Jedná se o domácí prohlídku, ojedinělé zatčení, svobodné žalobcovo vycestování, nulové trestní stíhání. Též ojedinělé rozpory ve výpovědi, je též

hodnocena situace v Etiopii. Žalovaný po zhodnocení věci neshledal azylově relevantní intenzitu pronásledování, ani hrozbu vážné újmy. Je přesvědčen, že nevznikly žádné vady řízení, rozhodnutí je správné a vede k závěru o nedůvodnosti žaloby. Náhradu nákladů řízení žalovaný neúčtuje.

16. V průběhu řízení soud konstatoval ze správního spisu, že žalobce podal **žádost** o udělení mezinárodní ochrany dne **29. 7. 2014**, uvedl, že je státním občanem Etiopie, téže národnosti, svobodný, v zemi původu žije matka a tři sourozenci. Jako své vyznání žalobce označil islám, jako politickou příslušnost členství ve straně Ginbot 7. Vojenskou službu nevykonával, má VŠ vzdělání, odborné předpoklady pro obor environmentalistika a zdravotní věda. Pracoval jako supervisor ve státním zdravotním úřadu v Etiopii. Vlast opustil v září 2013, a to z náboženského a politického důvodu. Cestoval do Súdánu, z Khartumu pak letěl do Kodaně v Dánsku, odtud vlakem do Malmö ve Švédsku. Tam strávil něco přes měsíc, odjel do Norska, kde požádal o azyl a dle Dublinského nařízení mu sdělili, že jeho věc patří do ČR a byl převezen. V jeho zemi původu intervenuje stát do náboženských záležitostí, vláda chce své lidi do náboženského vedení. Většina náboženských vůdců je ve vězení, je tam již dlouho neklid, pokud není akceptován zájem vlády, nemohou praktikovat svou víru. K politické situaci žalobce sdělil, že se kvůli náboženskému tlaku rozhodl zapojit do politické aktivity, tato strana je ale označena za teroristickou organizaci, ilegální, a aktivity jsou riskantní. Členové i podporovatelé jsou trestáni, členové jsou zatýkáni i mimo Etiopii – v Súdánu, Jemenu, Keni i Djibuti. Když při volbách v r. 2005 zemřelo při demonstracích hodně lidí, stát přiznal 200, ale bylo jich mnohem více, byla mezi nimi i žalobcova sestra. Hrozí zatýkání, mučení, proto žádá o azyl. Do Prahy žalobce přiletěl v červenci 2014, chce zůstat tam, kde bude mít klid. V Addis Abbebě mu vzali doklady i počítač, mají na něho jisté důkazy o spolupráci se stranou. Chce se zapojit do sítě lidí, kteří v Evropě chtějí nastolit nějaký demokratický systém v Etiopii. Na podzim 2009 již zde byl, ale vrátil se, jako turista neměl možnost zde zůstat. Byl 6 týdnů zatčen za organizování demonstrace, je na něho vydán zatykač, čeká ho vězení a možná smrt. Vláda vyrábí důkazy, které jsou proti stranám, které s ní nesouhlasí, byl zatčen a zaplatil pokutu, byl upozorněn, aby přestal vyvíjet své aktivity.

Týž den byl s žalobcem proveden pohovor, v jehož rámci sdělil, že po prohlídce svého bytu kontaktoval strýce, který žije na hranicích Súdánu a ten mu přes známé připravoval odchod ze země, měl české vízum, měl pozvání od kamaráda – studenta, to bylo na konci srpna 2013. Na hranicích se Súdánem probíhá v noci výměna zboží, dopravili ho tam obchodníci. Vláda mimo muslimského zákona nastolila jiný systém, protest probíhá na celém území. V mešitách se o tom diskutuje, vláda zatýká, i on byl zatčen. Kvůli těmto zásahům probíhá každý pátek klidná demonstrace v mešitách, tam vláda zatýká také. Zvolili zástupce, kteří měli toto s vládou projednávat, ale ti byli také zatčeni. Demonstrace nejsou legální, ale oni chtějí, aby byl hlas muslimů slyšet. Zatčen byl v červenci 2011 v Addis Abbebě, bylo to v sobotu, zástupci z celé země byli svoláni pro velké shromáždění, připravovali pohoštění, v noci byly vylomeny dveře a došlo k zatýkání. Byl zatčen na 6 dní. Došlo k varování a dva lidé museli podepsat a zaručit, že se již více ničeho takového nezúčastní. Organizovalo to 17 zástupců, kteří měli sdělit výsledky jednání, žalobce pouze vypomáhal při přípravě pohoštění. Jiné problémy neměl. Politická strana, kterou je členem, chce nastolit vládu, která bude reprezentovat etiopský lid. To současně je diktatura. Tato strana však usiluje o svržení vlády všemi prostředky, vstoupil do ní na počátku r. 2013. Jeho úkolem bylo šířit informace k veřejnosti. Jak se o

tom ale dozvěděl bezpečnostní složky, ten člověk končí. Jednalo se o elektronické písemnosti, také video, on rozšiřoval kopie. Uvedl jména představitelů strany, o vůdci Birhanovi uvedl, že žije v USA, je schopný organizátor a zakládá ozbrojenou složku v Eritrei, jako součást k vynucení změny ve společnosti. Žalobce o tomto rozšiřoval informace, o tom, že probíhá vycvičování. K dotazu, zda podporuje násilné svržení vlády, žalobce uvedl, že on v násilí nevěří, ale vládu je potřebné svrhnout různým způsobem, ale již to má psychický vliv, neboť začala zatýkat. K domovní prohlídce došlo v září 2013, doma nebyl, začínal v nové práci, v té původní měl zákaz. Zadržen byl v r. 2011, jednalo se o spolupráci s mládežnickou stranou Blue Party, poté uvedl, že šestidenní zadržení bylo v r. 2011, ale za spolupráci byl zatčen za demonstraci v dubnu 2012. Zúčastnil se školení organizovaného nadací pro děti bez rodinného zázemí, tam byl zatčen na 6 týdnů, vlastně před demonstrací, protože ji propagoval. Po zatčení byl informován jeho zaměstnavatel a musel tam skončit, nastoupil do nevládní organizace MEDAN ACT, kterou již znal. Domovní prohlídka proběhla tak, že mu majitelka bytu volala, vypnul telefon a po nějakém čase jí zavolaal a ona ho informovala o tom, že jsou vylomené dveře a něco si odnesli. Jeden policista byl v uniformě, jeden z bezpečnosti v civilu a jeden z místního úřadu. Od té doby se skrýval a strýc mu řekl, aby se tam nevracel. Kvůli tamnímu systému ztratil práci, sestru, nemůže tam žít.

V průběhu dalšího pohovoru dne 4. 1. 2017 žalobce uvedl, že vystudoval vysokou školu zdravotnictví, poté pracoval jako hygienik. Lidé jsou přesvědčení, že vláda by neměla zasahovat do náboženství, docházelo k hromadnému zatýkání. Žalobce distribuoval letáky Blue Party a začalo jeho pronásledování. Začal vystupovat na demonstracích, má video, které kamarád přivezl v paměťové kartě. Měl vízum, byl zde na návštěvě přátel, po návratu mu byla provedena domovní prohlídka a odneseny nějaké věci. Poté proběhla časová diskuse o datech zatčení, která žalobce uváděl jinak, než v průběhu prvního pohovoru, uvedl, že poprvé to bylo v prosinci 2012 na týden a poté v květnu 2013 na dva měsíce. Trestní stíhání neproběhlo, byl jen mučen a bylo mu vyhrožováno. Bylo jich hodně na malém prostoru, polévali je vodou. Podporuje Blue Party a je v kontaktu Gimbot Savad, není členem, jsou tam jen 4 lidé. Měl materiály této strany, a proto hlavně zem opustil. Občas volá matce, ostatním ne, má strach, že kdyby věděli, že s ním mají kontakty ven, měli by problémy. Nyní se situace zhoršila až k výjimečnému stavu, tam, kde se narodil, bylo zastřeleno 47 lidí bez důvodu vládními jednotkami. Kdyby se vrátil, čekalo by ho vězení nebo smrt.

Dne 24. 1. 2017 byl žalobce seznámen s podklady správního orgánu, uvedl, že by ještě chtěl doložit zprávu Amnesty International 2013, týkající se situace muslimů v Etiopii, je tam čtvrtý měsíc výjimečný stav, aby mohla vláda zatýkat, zabíjet, věznit a potlačovat opoziční strany, několik set tisíc lidí zmizelo, statistiky neexistují. Prostředky, které vláda dostává, neslouží pro rozvoj lidských a ekonomických zdrojů, ale pro potlačování lidských práv.

17. Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.
18. **Zákon o azylu** upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
 - b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
 - c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
 - d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11, nebo
 - e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.
19. Po projednání a přezkoumání věci soud konstatuje, že spatřuje v žalobě určitou nadnesenost vážnosti uváděných důvodů, které nekorespondují s tím, co žalobce uváděl ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následných pohovorech před správním orgánem. Pokud je pak žalovanému vyčítáno, že nehodnotil žalobcem sdělené informace o brutalitě mučení, které zaslal žalovanému písemně, soud musí konstatovat, že žalobce nic podobného nesdělil žalovanému ani při doplňujícím pohovoru, který byl proveden až

po žalobou uváděném písemném vyjádření z r. 2016. Zde má soud na mysli zejména pohovor, vedený s žalobcem 4. 1. 2017, kdy žalobce o psaných problémech vůbec nehovořil, když byl dotazován, zda byl mučen, uvedl, že nejdříve je vzali na policii v Addis Abebě, potom na kraji města do policejní akademie (žaloba uvádí věznici Sendafa, asi 30 km od Addis Abeby), tak si s nimi dělali, co chtěli, lidé na několika metrech čtverečních. Polévali je vodou, nelidské podmínky, nebylo to jednoduché. Soud nabyt z uvedených skutečností dojem, že žalobce ani není seznámen s tím, co měl žalovanému dříve sdělit písemně. O brutálním mučení se sexuálním násilím nehovořil nikdy. Soud přitom chápe, že by bylo možné, pokud by něco podobného žalobce zažil, že by o takovém zážitku nechtěl či nemohl z určitých psychických zábran podrobněji hovořit, nicméně předpokládá, že by při dalším pohovoru k jasnému a cílenému dotazu odkázal na namítanou brutalitu a sdělil důvody, pro které ji vypsal. Z uvedeného však, dle přesvědčení soudu, plynou závažné a důvodné pochybnosti o oprávněnosti této žalobní námitky.

20. Žaloba uvádí, že není k dispozici žádná autoritativní zpráva, která by označila stranu Ginbot 7 za teroristickou. Členové strany veřejně vystupují např. v USA a její představitel dostal příležitost setkat se s představiteli Evropského parlamentu. Zde však soud připomíná, že sám žalobce uvedl, že strana byla označena za teroristickou organizaci, je ilegální, politické aktivity jsou riskantní – viz jeho žádost ze dne 29. 7. 2014, viz však též odkaz žalovaného na Informaci MZV ze srpna 2014 na str. 6 rozhodnutí ve věci – uskupení bylo prohlášeno za teroristické, otevřeně vyzývalo k politické změně v zemi ozbrojeným způsobem – bylo zakázáno a jeho stoupenci byli pronásledováni. Je tak nasnadě, že postavení této skupiny je jiné v zemi původu a jiné ve světě. To však nic nemění na závěru, který učinil žalovaný ohledně rozporných sdělení žalobce, který nejprve sdělil, že byl jejím členem a posléze vázal své členství k podpoře strany Blue Party.
21. K rozporům ve výpovědích žalobce, které žalovaný popsal na str. 6 a 7 k obdobím, kdy měl být zadržován, soud nemůže po přezkoumání celé věci dodat více, než že žalovaný pouze opakoval vždy jinak uvedené termíny, a žádal, aby žalobce toto upřesnil, nicméně ten sdělil vždy něco jiného. Soud podotýká, že mohly vzniknout určité problémy při přepočtu rozdílně vedených měsíců a roků v ČR a Etiopii, což je pochopitelné, nicméně žalobce uvedl tyto údaje vždy zcela jinak a soud nevyčítá žalovanému, že již dále toto neupřesňoval, neboť by bylo velmi obtížné uzavřít, které údaje mají být reálné. Je faktem, že ani přes vcelku delší dobu vedené správní řízení ve věci žalobce nebyl žadatel schopen toto postavit napevno, ač tyto základní údaje a jejich realita byla jistě základním pilířem jeho jámu.
22. Soud nepřistoupil ani na další žalobní výtky, spočívající v tom, že žalovaný dostatečně nezahodnotil žalobcem předložené materiály. Prostudováním napadeného rozhodnutí je patrné, že tak učinil, a to svým hodnocením na str. 8 a 9, kde se zabýval rozporem mezi tvrzením žalobce o zastavení činnosti ve státním podniku a jím předloženým dokumentem, dále popsal i žalobcem předložená videa.
23. Soud připomíná, že žalobce uvedl, že je vysokoškolsky vzdělán, jednání ve správním řízení probíhalo v jeho mateřštině, o níž uvedl, že amharskému jazyku dobře rozumí, toto ani při jednání soudu nesporel – i zde byl k dispozici tlumočnick tohoto jazyka. Žalobce si v průběhu řízení na špatné tlumočení nestěžoval. Z uvedeného pohledu tedy soud nespátril důvody pro konstatování toho, že by k žalovaným hodnoceným

rozporům mohlo dojít z důvodu, že žalobce něco dostatečně nepochopil, či že by dotazy či jeho odpovědi byly nedostatečně interpretovány.

24. V dalším soud považuje za objektivní, dostatečné i přiměřeně aktuální žalovaným shromážděné podklady o zemi původu žalobce, s nimiž byl žalobce řádně 24. 1. 2017 seznámen. Soud je přesvědčen, že již z materiálů, které žalovaný shromáždil ze své iniciativy, jasně vyplývá objektivní zhodnocení stavu politického prostředí v Etiopii, které je spojeno s problematikou lidských práv, kdy za nejvýznamnější problém je považováno a popisováno obtěžování a ponižování opozičních členů, stoupenců a novinářů, údajné mučení, bití, týrání a špatné zacházení s vězni ze strany bezpečnostních složek, i politicky motivované procesy. K tomu pak žalobce sám žalovanému připojil mnohé podklady, které tuto situaci buď z obecného, či řady konkrétních případů dokreslují. Ani žalovaný správní orgán, ani soud tedy nespornují, že země původu žalobce je zemí, která se z evropského pohledu chápání demokratických principů vyznačuje značnými problémy. Konečně, i soud provedl žalobcem doložené materiály z internetu, které podobné situace a zprávy ze země původu popisují. Konstantní soudní judikatura však neumožňuje v takto zjištěné situaci bez dalšího zvažovat u každého občana takového státu kladné vyřízení žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v tomto smyslu pak považuje soud odkaz správního orgánu na str. 9 rozhodnutí, a to na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, čj. 3 Azs 303/2004, za správný.
25. V případě žalobce dospěl žalovaný k závěru, že azylově relevantní pronásledování a důvodné obavy z něho ve smyslu ustanovení § 12, písm. a) a b) naplněno nebylo, tento svůj závěr, argumentovaný rozporuplným příběhem žalobce, vyjádřil žalovaný na str. 6 – 9 a soud s ním souhlasí, když odkazuje i na své doplnění k této problematice – viz bod 19 – 23. Vyjádření žalovaného pak již pouze připomíná, že je v zájmu samotného žadatele o udělení mezinárodní ochrany, aby k svému příběhu uvedl vše, co považuje za důležité, a své břemeno tvrzení unesl prostřednictvím jasného a pravdivého vylíčení svých problémů. Nejvýstižněji pak pro konkrétní věc žalobce popsal podobnou situaci NSS ve svém rozhodnutí ze dne 23. 8. 2012 – čj. 7 Azs 21/2012, které soud cituje v bodě 10. V učiněném závěru správního orgánu soud nespátril žádné závažnější pochybení, žalovaný není oprávněn domýšlet za žadatele jakákoliv sdělení či upřesnění azylového příběhu.
26. Splnění podmínek ustanovení § 13 a § 14b) zákona o azylu žalobce netvrdil, ani nenámítal. Uvedené podmínky, jak uvedeny shora, žalobce nesplňuje.
27. O azyl humanitárního charakteru ve smyslu § 14 zákona o azylu žalobce přímo nežádal, naplnění jeho podmínek ani žaloba nepřipomíná. Nicméně, soud konstatuje, že na str. 10 správní orgán zaujal zamítavé stanovisko na základě zhodnocení věku, zdravotního stavu žalobce, i dalších okolností, vážících se k jeho osobě, a těmi jsou jeho zletilost, svéprávnost, úplné socioekonomické zázemí ve vlasti. Ani soud po přezkoumání věci neshledal žádné vážné důvody, hodné zvláštního zřetele, které by žalovaný opomněl v dané souvislosti hodnotit.
28. Soud připomíná, že žaloba obsahuje další námitky, a to například nedostatečné zhodnocení právních pojmů „uplatňování politických práv a svobod“ a „zastávání politických názorů“, k nimž se však nepovažuje za nutné blíže vyjadřovat, neboť soud výše uvedenými skutečnostmi prakticky souhlasí se závěrem nevěrohodnosti žalobcovy výpovědi, tedy, pokud soud neuvěřil z výše uvedených důvodů sdělením žalobce,

považuje za dostatečné sdělit, že pokud by žalobcova tvrzení bylo možné uzavřít jako zcela věrohodná, jistě by žalobní námitky ohledně nutné širší potřebné aplikace těchto pojmů považoval za adekvátně uplatněné.

29. K závěru správního orgánu o neshledání důvodů hrozby vážné újmy v případě návratu žalobce do země původu soud připomíná, že takový závěr je velmi často spjat již se samotným pronásledováním žalobce či důvodnými obavami z něho, nicméně vždy závisí na aktuální situaci v zemi původu s otázkou, zda žalobce může za takové situace do země vycestovat zpět. K této úvaze je soudu z úřední činnosti známo, že v zemi v posledních obdobích kulminovaly i národnostní problémy, byl vyhlášen výjimečný stav z důvodu občanských protestů, a situace není zcela poklidná ani v době současné. Taková situace však bez dalšího nemůže znamenat automatickou aplikaci přiznání tzv. doplňkové ochrany, neboť i ta má svá jasně stanovená pravidla a meze. Žalovaný se zabýval jednotlivými body ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu na str. 11 – 13 rozhodnutí a s odkazem na výpověď žalobce a zjištěnou situaci v zemi původu neshledal u jeho osoby ani hrozbu nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení či trestání, a to ani v návaznosti na zde citované články Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, které následně citovala žaloba. Tyto pojmy žalovaný vyložil, zdůvodnil, že ponížení a pokoření musí dosáhnout mimořádného stupně úrovně, a to při hodnocení všech okolností konkrétní věci, kdy problematická situace v oblasti dodržování lidských práv v určité zemi ještě neznamená, že všichni občané takové země jsou azylově relevantně pronásledováni a ohroženi. Žalobci taková nebezpečí bez dalšího nehrozí, resp. jím tvrzená nebezpečí jsou založena toliko zcela hypoteticky. Dále pak žalovaný argumentoval tím, že s ohledem na vyhlášený výjimečný stav v zemi z důvodu nepokojů v oblasti Oromia, neshledal souvislost těchto událostí s případem žalobce a není důvodu se domnívat, že by v případě jeho návratu mohl z takových důvodů mít stát a jeho orgány o žalobce zvýšený zájem, s touto argumentací pak soud souhlasí. Konečně, soud neshledal ani žalobcem tvrzené rozpory mezi jeho vycestováním a mezinárodními závazky České republiky, a to s ohledem na skutečnosti, které již výše zdůvodnil.
30. Žaloba nebyla shledána důvodnou, soud proto postupoval v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. a tuto jako nedůvodnou zamítl.

V. Náklady řízení

31. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., kdy náklady řízení jsou přiznávány ve věci úspěšnému účastníkovi řízení. Tím byl v daném případě žalovaný správní orgán, který náhradu nákladů řízení neúčtoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 27. září 2018

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně